

Departementschef Peter Lofts tale ved Skattechefforeningens Årsmøde den 12. september 2002 i Randers

Tak for invitationen til at deltage i Skattechefforeningens Årsmøde her i Randers. Det er en spændende lejlighed til at diskutere aktuelle emner på skatteområdet og danner grundlag for et fortsat godt samarbejde.

Mit indlæg tager udgangspunkt i formandens, Pouli Eriksens, mundtlige beretning til dette årsmøde.

I beretningen kan jeg konstatere:

- at formanden kritiserer statens generelt for de ændringer, der er gennemført eller er under gennemførelse af betydning for strukturen
- at formanden er enig i sigtet med overvejelserne om ændring af klagestrukturen, men utilfreds med fremgangsmåden
- at den samme holdning gælder for så vidt angår vurderingsområdet

Om selskabsligningen siges i den mundtlige beretning:

Tænk, al den tummel vi kunne have undgået, hvis det udelukkende var ansvaret for de allerstørste selskaber, der var overført til staten. I stedet måtte vi igennem en periode, hvor mistilliden mellem staten og kommunerne på skatteområdet blomstrede, og vi skal bruge mange kræfter på at genoprette tilliden.

og senere:

Den udvikling, vi har set på selskabsskatteområdet, burde få enhver til at tænke sig om to gange, inden man flytter opgaver uden at foretage grundige analyser først.

Lad mig starte med min egen konklusion: Jeg er ikke enig med formanden hverken i, hvad der er problemet, eller hvad der er årsagen til problemet.

Jeg er overhovedet ikke i tvivl om, at der i kommunerne på samme måde som i staten - foregår en behård prioritering og løbende effektivisering af forvaltningerne.

Men det er ikke nok.

Den samlede skatte- og afgiftsligningssektor er nødt til i de kommende år at indstille sig på, at den skal formindskes ekstraordinært. Presset på ligningssektoren er:

- Internationale sammenligninger tyder på, at der kan effektiviseres.
- Rekrutteringsproblemer i sammenhæng med alderssammensætningen nødvendiggør effektiviseringer.
- Den generelle udvikling, som hænger nøje sammen med demografien og det stagnerende eller faldende arbejdsudbud, tilsiger, at der flyttes ressourcer fra administration til produktion herunder produktion af ydelser f.eks. indenfor ældreplejen, uddannelsessektoren m.m.
- Ny teknologi muliggør og kalder på effektiviseringer sideløbende med borgerrelaterede serviceforbedringer, men det kræver investeringer meget store investeringer.

Det er nødvendigt helt grundlæggende at overveje, hvor, hvordan og hvor meget der kan effektiviseres på skatteområdet.

Problemet er, at vi med den eksisterende struktur ikke har mulighed for at foretage en overordnet og fælles effektivisering af sektoren.

Formanden ironiserer over, at der med Told&Skats ændrede struktur er satset betydeligt på ledelseskraft, med en koncerndirektør, en told- og skattedirektør, to vicedirektører, fem underdirektører, otte regionsdirektører og et hav af regionschefer. Det er ikke mange chefer i sammenligning med de 275 koncerndirektører, 275 skattedirektører og et hav af andre ledere, som udgør den tilsvarende ledelse af den kommunale halvdel af skattesektoren. Og så har begge opgørelser set bort fra de politiske opdragsgivere!

Formanden nævner selv selskabsligningsområdet som eksempel på den utidige statslige indblanding. Lad derfor også mig bruge den som case.

Selskabsligningen var præget af uensartethed, stærkt svingende kvalitet og særlige problemer i relation til ligningen af de største selskaber, var ofte at finde indenfor den finansielle sektor eller blandt de mest internationaliserede virksomheder.

Forskellige udvalgssammensætninger mellem Skatteministeriet og Kommunernes Landsforening forsøgte at finde løsninger herpå, men interessen fra kommunal side var mildt sagt til at overskue.

Enden blev som bekendt, at ansvaret for selskabsligningen ved lovgivning i forbindelse med det pågældende års finanslovsaftale blev overført til staten, men med et betydeligt kommunalt islæt hvad angår udførelsen af ligningsopgaven.

Ingen vil vist bestride, at selskabsligningen i dag foregår i betydelig mere betryggende rammer, at ensartetheden i ligningerne markant forøget, og at indsigten i hvilke ressourcer, der reelt bruges til denne opgave, er blevet øget.

Rigsrevisionen, som tidligere var en voldsom kritiker af indsatsen på dette område, har netop afgivet en meget rosende beretning om - netop selskabsligningen.

Tillad mig ligesom landsformanden at stille et retorisk spørgsmål:

Tænk, hvor langt vi var nået, hvis dette emne fortsat havde været et forhandlingsanliggende, præget af de traditionelt stærke hensyn til sektoren?

Formanden nævner i sin beretning også spørgsmålene om ankenævnene.

Den kommunale opfattelse er: Vedtag den såkaldte L 58 og overlad resten til kommunernes frie valg. Så skal det nok blive godt, alt sammen.

Baggrunden for overvejelserne om at ændre på klagestrukturen på skatteområdet er et ønske om at øge retssikkerheden.

Klagevejen er i dag tilfældig. Små selskaber klager direkte til Landsskatteretten, store personligt drevne virksomheder klager til ankenævnet.

Værre er det imidlertid, at et meget stort antal ankenævn har et så ringe antal sager, at man ikke kan sige, at de lever op til normal retssikkerhedsmæssig standard.

Endelig er baggrunden for overvejelserne om klagestrukturen et ønske om, at få flest mulige sager afgjort så tidligt i instansfølgen som muligt. Hvis en uenighed kan blive afklaret så hurtigt og tæt på skatteyderen som muligt, så er det til fordel både for ham/hende og for det offentlige.

Men øget tillid til ankenævnene også hos dem, der ikke får medhold, kræver en styrkelse og konsolidering af det faglige fundament.

Retssikkerhed for borgerne er ikke noget man forhandler om. Og det er ikke noget, de to instanser, som står overfor borgeren, skal forhandle om. Det er noget man gennemfører og noget man gennemfører af hensyn til borgeren ingen andre.

Det er baggrunden for, at regeringen overvejer en lovmæssig løsning, som hurtigt og ensartet vil tilvejebringe en ny struktur.

Skal det overlades til det frie initiativ som vel at mærke også kan ske i dag uden L 58s vedtagelse så tager det tid; det bliver andre hensyn, der bliver afgørende, og løsningerne bliver uensartede og tilfældige.

Problemet i relation til fordeling af opgaverne på skatteområdet er ikke statslige indgreb. De statslige indgreb er følgen af, at der ikke er noget rum for fastlæggelse af en fælles strategi for fastlæggelse af moderniseringen og effektiviseringen af den samlede skattesektor.

Det er et generelt politisk ønske at opretholde den nuværende struktur, hvor både staten og kommunerne indgår i udførelsen af skatteopgaven. Det er klart og solidt udgangspunkt at arbejde ud fra, og jeg kan kun opfordre til, at man i begge lejre accepterer dette.

Med dette udgangspunkt skal vi finde en effektiv og handlekraftig procedure for, hvordan vi får løst de omstillingsopgaver, som ligger foran os.

Det væsentligste problem bliver at finde en model, hvor sektorhensynene viger for hensynet til borgere og virksomheder.

For mig at se er det nødvendigt, at vi snarest finder løsninger på følgende spørgsmål, som givetvis vil være afgørende for mulighederne for at løse skatteopgaven mest hensigtsmæssigt i fremtiden:

For det første: Rammerne for den statslige struktur er nu på plads, og med den forventede fremsættelse af lovforslag L 58 om kommunale samarbejder vil vi formentlig også relativt hurtigt se konturerne af den nye organisering på de kommunale områder. Med udgangspunkt heri bør mulighederne for lokalt/regionalt samarbejde mellem de statslige og kommunale enheder kortlægges med henblik på den bedst mulige borgerbetjening.

For det andet: Med udgangspunkt i de nye teknologiske muligheder og internationale sammenligninger skal der opstilles en fælles plan for effektiviseringer og serviceforbedringer indenfor skattesektoren. Besparelser og effektiviseringer skal bæres af faglige hensyn, ikke af sektorspecifikke hensyn.

For det tredje: Den moderne teknologi giver betydelige muligheder for serviceforbedringer for borger og virksomheder og den er en nødvendighed for at kunne gennemføre væsentlige effektiviseringer. Men det er nødvendigt at finde en fælles og sammenhængende model til finansiering af de betydelige investeringer, som er nødvendige.

Efter min mening er det de to sektors pligt at anviser anvendelige løsninger på disse udfordringer.

Men set med statslige øjne som formanden ser problemstillingerne med kommunale kræver brugbare løsninger.

Det kræver, at ikke al forandring betragtes som et onde båret frem af uforstående og brutale statslige centralister

at hensynet til borgerne både dem som henvender sig skatte- eller afgiftsvæsenet, og dem som betaler regningen for den samlede administration går forud for hensynet til velerhvervede rettigheder til denne eller hin opgave.

Tak.